

La platja de Poble de Farnals, plena de gom a gom un dimecres qualsevol al migdia. Cap senyal no indica que la platja no compleix les directives de la CEE.

Guia del litoral per a masoquistes dèrmics

Banyar-se aquest estiu pot ser un esport d'aventura si es tria el lloc adequat entre les platges més brutes. Sortosament, cada vegada en són menys.

Les banderes blaves són majoritàries als Països Catalans, però encara queden punts negres on les aigües i els serveis deixen molt a desitjar. Els ecologistes els premien amb banderes marrons.

Tot i que l'estat de les platges dels Països Catalans ha millorat sensiblement en els darrers anys, encara hi ha zones on el bany pot ser un esport d'aventura, un risc per la salut amb les consegüents emocions fortes. Per fortuna, els llocs adequats per practicar la nova modalitat esportiva són cada vegada més escassos a la nostra geografia. Però els amants de dermatitis, urticàries i conjuntivitis encara poden trobar desembocadures de rius infectes i platges on els emissaris submarins no fan més que tornar la correspondència cap a la platja i sense el segell de "destinatari desconegut". Els eco-

gistes valencians, Acció Ecologista-Agró, han decidit "premiar" aquestes platges amb una "bandera marró", i recordar que "la protecció i restauració del litoral no només consisteixen en l'establiment de serveis i prestacions a les platges i en la regeneració tradicional (mesures que paradoxalment degraden els ecosistemes marins sobre els quals es realitzen), sinó que exigeixen corregir les errades comeses eliminant les causes que les han provocat". El cap i casal, València, torna a ostentar, asseguren els ecologistes, "la vergonyosa capitalitat" del turisme més arriscat, ja que les platges de la Malva-rosa, les Arenes, el Saler i el Perellonet aconsegueixen novament els tèrbols guardons.

Una altra de les platges no aconsellades pels ecologistes és la de la Poble Farnals, però, en una visita al litoral d'aquesta localitat, res no

fa pensar que el bany no siga recomanable. Un dia entre setmana qualsevol, un dimecres al migdia, la sorra és farcida de cossos, i famílies senceres es banyen sense pensar-s'ho en una platja que, segons els ecologistes, mereix una bandera marró. La Conselleria valenciana de Medi Ambient, per la seua banda, afirmava en la qualificació setmanal de platges que el dia que varen ser preses les fotografies aquesta platja no complia la directiva de la CEE, encara que qualificava l'analítica de l'aigua de "molt bona", el seu aspecte de "bo", igual que el sanejament, mentre que la qualitat de la sorra i també la dels serveis eren considerats "molt bons". La realitat, però, és que la platja es troba situada entre un magatzem que, a l'aire lliure, acumula envellides embarcacions de tot tipus i un petit espigó que el separa d'un abocador d'aigües residuals cobert per plataformes de fusta i unes rovellades tanques municipals. "Això ho ha cobert l'ajuntament enguany perquè l'any passat feia pudor", afirmen uns banyistes alhora que asseguren que a l'altre costat de l'espigó l'aigua és molt neta i es banyen amb tota tranquil·litat. Sortosament, el vent bufa en sentit contrari al de la platja i la pudor de la claveguera se'n va cap al bar que ni'hi ha a l'altre costat de l'espigó, sobre una petita formació rocosa. Mentrestant, a la vora de la petita entrada de mar que limiten l'espigó i la roca, just on va a morir la claveguera, una dona obliga el seu coker spaniel a banyar-se. Aquesta no és una situació extraordinària en aquesta platja. Segons els membres de la Creu Roja consultats per EL TEMPS, aquesta afluença de banyistes és l'habitual en un dia normal d'estiu, encara que no comparable amb el cap de setmana, quan la platja s'omple de gom a gom. Cap senyal o indicació sobre la possible insalubritat de les aigües. La normativa, no obstant, és molt diferent i, tal com diu el coordinador del programa Coast-watch a l'estat espanyol i membre de la Campaña Bandera Blava, Eduardo Peris, els ajuntaments, que són els organismes que gestionen les platges i cobren impostos als comerços propers, són també els responsables d'indi-

Platja de Pobla de Farnals. Els banyistes omplen la sorra malgrat que reconeixen que, ben a prop, s'hi aboquen aigües residuals.

Les platges menys segures

ROSANNA PUCHADES

car que les platges no són adequades per al bany. Quan una platja no compleix la normativa de la CEE, l'ajuntament està obligat a indicar-ho.

No s'ha de creure, però, que l'assistència a aquestes platges significa un risc imminent, ja que els informes setmanals de la Conselleria valenciana de Medi Ambient han assenyalat,

fins el moment, que l'analítica de l'aigua és "bona"

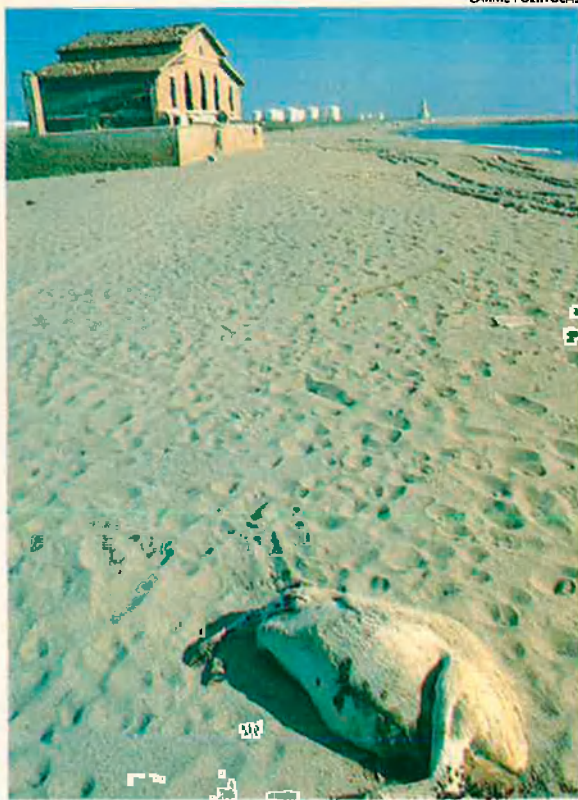
(terme mitjà en la qualificació de la Conselleria que preveu cinc nivells: excel·lent, molt

bona, bona, acceptable i no apta). Segons la informació de la Conselleria, de les platges del País Valencià només la de Medicalia, al Puig, és "no apta" en aquests moments. Els qui porten el risc a flor de pell hauran d'anar, doncs, a la platja de Medicalia o a dues platges del Principat on, si més no oficialment, es reconeix que no són recomanables per al bany: la desembocadura del Llobregat i la platja de Viladecans mereixen aquest qualificatiu, segons

el departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. Segons Defensa del Patrimoni Natural (Depana), grup ecologista del Principat, els majors perills es troben en les aigües de les desembocadures dels rius Besòs i Llobregat i al Port de Tarragona. Però Lluís Toldrà, de Depana, assenyala que moltes platges on no hi ha bandera blava, com ara les que envolten el Delta de l'Ebre, no en tenen precisament perquè els serveis exigits a una zona de bany són incompatibles amb la conservació de les dunes, les comunitats vegetals i el medi en què es troben. Toldrà diu, en aquest sentit, que ja s'ha fet prou mal a aquest parc natural amb la construcció de vies de comunicació i aparcaments per sacrificar-lo més per una simple qüestió d'estueig.

On la relació entre turisme i qualitat de les platges, amb el consegüent respecte al medi ambient, s'ha planificat millor és a les Illes Balears. Només les platges del port de Sóller i algunes del Port de Pollença són brutes, segons Miquel Angel Marc, dels ecòlogues del GOB (Grup Ornitològic Balear). Marc explica que a les Illes "no hi ha grans problemes perquè no hi ha abocaments industrials importants". A més, la importància del turisme en l'economia insular va crear una certa consciència conservacionista que ha facilitat que tots els municipis costaners tinguin depuradores de prou capacitat. Els problemes, doncs, només apareixen en aquells ports on hi ha una superpoblació d'embarcacions, com és el cas de Sóller, on la geografia agreuja la situació, ja que el port és especialment tancat, cosa que dificulta la renovació i neteja de l'aigua. Els masoquistes de xanqueta i tovallola poden per tant oblidar-se de trobar a les Illes aigües infectes. A més, la més coneguda i publicitada de les amenaces que afecten la costa de les Illes, la *Caulerpa taxifolia* o "alga assassina", està molt localitzada, controlada i no representa un perill de cap tipus per als banyistes.

Competència deslleial. La *Caulerpa taxifolia* és una alga tropical que no se sap ben bé com va arribar a la Mediterrània, possiblement en una fuga d'un aquari, i que presenta una sorprenent resistència a l'hivern mediterrani donat el seu origen. La scua singularitat és que té una substància tòxica que fa que els peixos i animals que s'alimenten de la vegetació submarina no se la puguin menjar. Aquesta espècie, que a més creix molt ràpidament, fa com-

Les platges del Delta del Llobregat no són recomanables per al bany, segons el departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya. Els qui practiquen el bany de risc com a esport d'aventura hi trobaran, en canvi, excitants sorpreses.

les deixalles mar endins.

Dins el segur blau. Les platges que ofereixen la garantia que el risc de malalties dèrmiques queda totalment anul·lat són aquelles que llueixen bandera blava. Gras explica que aquesta ensenya garanteix realment que les platges són segures, ja que ve avalada per una àmplia analítica de l'aigua, que ha de tenir resultats negatius de contaminació des d'un any abans que siga concedida la bandera. Eduardo Peris, coordinador del programa Coastwatch, considera igualment que la Campanya Bandera Blava ha influït bastant positivament en l'evolució de l'estat de les platges, ja que s'ha acceptat com una referència fiable de netedat de les aigües i, fins i tot, els *tour-operators* europeus les tenen molt en compte. De fet, explica Peris, quan va començar la campanya a mitjan dècada dels 80, l'administració de les Illes Balears es va mostrar molt reticent a demanar banderes però poc després la insistència dels majoristes turístics en la demanda d'una garantia de la qualitat de les aigües els va convèncer de la necessitat d'afegir-se de ple a la iniciativa. Peris destaca que la Campanya Bandera Blava va actuar com una eco-auditoria, molt abans que es parlara d'aquesta pràctica com a tal. Malgrat això, reconeix que les anàlítiques que la campanya exigeix -i que l'administració practica- són de zones de bany, però moltes vegades la gent visita zones que en teoria no ho són i sobre les quals, diu, no hi ha informació.

Alex Milian